

Tantárgy neve: Mechatronika alapjai	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tanóra típusa: 2 óra előadás, 2 óra gyakorlat, összesen 48 óra az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>): -	
A számonkérés módja (kollokvium / évközi jegy / egyéb): kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>): beadandó feladat	
A tantárgy tantervi helye: 1. félév	
Előkövetelmények: -	
Tantárgyleírás:	
A Mechatronika alapjai tantárgy célja az, hogy a középiskolai oktatás után, megalapozza a mechatronikai mérnök hallgatók, műszaki menedzserek gépészmérnöki és a villamosmérnöki megközelítésétől eltérő mechatronika mérnöki szemléletet. A mechatronika fontos jellemzője az építő elemek rendszer szintű integrációja, ezért különösen fontos egy mély alapokon nyugvó rendszerszemlélet elsajátítása, mely a tanulmányok során megkönnyíti a mechatronikai rendszerek tervezését. A mechatronika legfontosabb irányait és aktuális trendjeit tekintjük át. Arra próbálunk rávilágítani, hogy a mérnöki gyakorlatban előforduló fizikai jelenségek leírásához milyen matematikai szükségesegek, és ezzel a későbbi tárgyakat vetítjük elő. A mérnöki munkának sokszor kulcseleme a fizikai valóság és az elvont matematika közötti kapcsolat megteremtése. A tananyag törekszik arra, hogy mind a két oldalról rávilágítson erre a kapcsolatra.	
Irodalom	
Kötelező irodalom: 1. Korondi Péter: Mechatronika alapjai BME jegyzet 2. Korondi Péter: Rendszertechnika BME jegyzet 3. Husi Géza (szerkesztette és fordította): Bond Graph DE MK jegyzet 4. Husi Géza: Gyakorlati feladatok Ajánlott irodalom: 1. Richard C. Dorf, Robert H. Bishop: Modern Control Systems (13th edition), Pearson, 2017., ISBN: 9780134407623 2. Javier A. Kypuros: System Dynamics and Control with Bond Graph Modeling, CRC Press, 2013., ISBN: 9781466560765 3. Dean C. Karnopp, Donald L. Margolis, Ronald C. Rosenberg: System Dynamics: Modeling, Simulation, and Control of Mechatronic Systems (5th edition), John Wiley & Sons Inc., 2012., ISBN: 9781118152812	
Előírt szakmai kompetenciák, kompetencia-elemek	
a) tudása - Ismeri a mechatronika szakterületen alkalmazott anyagokat, azok előállítását, jellemzőit és alkalmazásuk feltételeit. - Ismeri az alapvető gépészeti, villamos- és irányítástechnikai rendszerekkel kapcsolatos számítási, modellezési, szimulációs módszereket. - Ismeri a gépészetben és az elektronikában használatos alapvető mérési eljárásokat, azok eszközeit, műszereit, mérőberendezéseit. - Ismeri a hazai és nemzetközi szabványokat, előírásokat. - Ismeri a szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.	

b) képességei

- Alkalmazni tudja mechatronikai, elektromechanikai, mozgásszabályozási termékek és technológiák tervezéséhez kapcsolódó alapvető számítási, modellezési elveit, módszereit, mind gépészeti, mind elektrotechnikai, mind irányítástechnikai megközelítésből.

- Képes értelmezni és jellemezni a mechatronikai rendszerek szerkezeti egységeinek, elemeinek felépítését, működését, az alkalmazott rendszerelemek kialakítását és kapcsolatát mind gépészeti, mind elektrotechnikai, mind irányítástechnikai megközelítésből.

- Megérti és használja szakterületének jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven, e tudás birtokában folyamatosan megújul.

- Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotonia tűréssel rendelkezik.

- Képes csoportban dolgozni, valamint csoportbeli státuszát elfogadni, azzal azonosulni.

c) attitűdje

- Törekszik a gépészeti, az informatikai, a villamosmérnöki és az élettudományi szakterületek közötti összekötő, integráló szerep betöltésére.

- Törekszik arra, hogy önképzése a mechatronikai, ezen belül kiemelten az alkalmazott gépészeti, villamos és informatikai részterületeken és munkavégzéséhez kapcsolódó egyéb szakterületeken folyamatos és szakmai céljaival megegyező legyen.

- Nyitott és fogékony az új, korszerű és innovatív eljárások, módszerek alkalmazására, különösen az ökológiai gazdálkodással, egészségudatossággal kapcsolatos területeken.

- Törekszik a szakterületén alkalmazott legjobb gyakorlatok, új szakmai ismeretek, módszerek megismerésére.

- Munkáját az etikai normák figyelembevételével végzi.

- Megosztja tapasztalatait munkatársaival így segítve fejlődésüket.

d) autonómiája és felelőssége

- Tervezési, üzemeltetési, ellenőrzési feladatai megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket.

- Bekapcsolódik a munkájához kapcsolódó kutatási és fejlesztési projektekre. A projektcsoportban a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.

Tantárgy felelőse: Dr. Korondi Péter

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Dr. Korondi Péter,
Dr. Almusawi Husam Abdulkareem Neamah, Korsoveczki Gyula

Tantárgy neve: Mechatronika alapjai		Tantárgy kódja: MK3MEALR04RX17
Kredit: 4	Követelmény: kollokvium	Tanszék: Mechatronikai Tanszék
Óraszám: 2 + 2	Előkövetelmény:	
Tantárgyfelelős: Dr. Korondi Péter		Tantárgy oktatói: Dr. Korondi Péter, Dr. Almusawi Husam Abdulkareem Neamah, Korsoveczki Gyula
HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT
1.	Regisztrációs hét	
2.	Ipar 4.0, mechatronikai megközelítés, a mechatronika helye a mérnöki tudományokban	Példák négycsuklós mechanizmusok témaköréből (elmozdulás, sebesség gyorsulás erő és nyomaték leírás feladatai.
3.	Mozgó gépek leírásának és problematikájának bemutatása síkbeli négycsuklós mechanizmusokkal	Példák négycsuklós mechanizmusok témaköréből (elmozdulás, sebesség gyorsulás erő és nyomaték leírás feladatai.
4.	Fizikai hatások és jelek komponensekre bontása, Analitikus és numerikus modellek, Mechatronika, mint szemlélet, Klasszikus-mechatronika	Példák négycsuklós mechanizmusok témaköréből (elmozdulás, sebesség gyorsulás erő és nyomaték leírás feladatai.
5.	Bond gráfok alkalmazása a mechatronikában	Bond gráfok alkalmazása, alapvető elemi
6.	Bevezetés a Robotikába, Robotikai trendek	Bond gráfok alkalmazása, a leíró nyelvezet alkalmazása
7.	Első rajzhét	
8.	Opto-mechatronika trendek, Klasszikus és Modern megjelenítési technikák, Illúzió alapuló technikák, autosztereogramok Jármű-mechatronika trendek, személygépkocsik mechatronikai rendszerei	Bond gráfok alkalmazása, blokk diagram készítése
9.	Mechatronikai rendszerek modellezése és szimulációja. Modell alkotás elméleti lépései. A modellalkotás szerepe a mechatronikai tervezésben	Bond gráfok alkalmazása, a rendszert leíró egyenletek meghatározása
10.	Rendszertechnika: Alapfogalmak, rendszerek osztályozása	Négycsuklós mechanizmusok modellezése
11.	Rendszertechnika: Dinamikai rendszerek általános összefüggései	Villamos gépek modellezése
12.	Rendszertechnika: Véges dimenziójú dinamikai rendszerek egyenleteinek felírása	Rendszertechnikai számítások alkalmazása
13.	Rendszertechnika: Matematikai eszközök SISO LTI rendszerek működésének vizsgálatához, Laplace-operátoros tartományban, Frekvencia átviteli függvény megjelenítése. A legfontosabb irányítási feladatok.	Rendszerszimuláció matematikai és szoftveres alapon
14.	Második rajzhét	
KÖVETELMÉNYEK		
Az aláírás feltétele:		
Részvétel a gyakorlatokon a TVSZ előírásai szerint. A kiadott házi feladatok helyes megoldása és határidőre való beadása. Félévközi számonkérések sikeres teljesítése.		
Teljesítményértékelés, az érdemjegy megszerzésének feltétele:		
A kiadott házi feladatok helyes megoldása és határidőre való beadása. Félévközi számonkérések sikeres teljesítése.		